ĢENERĀLADVOKĀTA DAMASO RUISA-HARABO KOLOMERA [*DÁMASO RUIZ-JARABO COLOMER*] SECINĀJUMI, sniegti 2005. gada 20. oktobrī [1]

I — Ievads

1. Šengenas *acquis* iekļauj:

a) nolīgumu, kas noslēgts 1985. gada 14. jūnijā Luksemburgas pilsētā ar tādu pašu nosaukumu starp Beniluksa Ekonomikas savienības valstu valdībām, Vācijas Federatīvās Republikas valdību un Francijas Republikas valdību par pakāpenisku kontroles atcelšanu pie kopīgām robežām (turpmāk tekstā — "Šengenas Nolīgums") [2];

b) 1990. gada 19. jūnijā starp tām pašām līgumslēdzējām pusēm noslēgtu konvenciju, ar ko īsteno šo nolīgumu (turpmāk tekstā — "konvencija") [3];

c) protokolus un nolīgumus, ar kuriem citas Eiropas Savienības dalībvalstis pievienojas abiem šiem tiesību aktiem, ar konvenciju izveidotās Izpildu komitejas pieņemtos lēmumus un paziņojumus, kā arī iestāžu, kam šī komiteja ir piešķīrusi tiesības pieņemt lēmumus, pieņemtos tiesību aktus [4].

2. Protokols (Nr. 2), kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam, (turpmāk tekstā — "protokols") iekļauj šo tiesību aktu kopumu [Eiropas] Savienības tiesību sistēmā. Atbilstoši minētā protokola 2. panta 1. punkta pirmajai daļai Šengenas *acquis* attiecas uz trīspadsmit 1. pantā norādītajām dalībval-

1 — Oriģinālvaloda — spāņu.

2 — OV 2000, L 239, 13. lpp.

3 — OV 2000, L 239, 19. lpp.

4 — OV 2000, L 239, 63. un turpmākās lpp.

stīm, tai skaitā Beļģijas Karalisti[5], no Amsterdamas Līguma spēkā stāšanās brīža (1999. gada 1. maijs).

3. Saskaņā ar protokola 6. pantu Islandes Republikai un Norvēģijas Karalistei ir jāiesaistās Šengenas *acquis*, kas šīm valstīm ir piemērojams kopš 2001. gada 25. marta[6], īstenošanā un attīstīšanā.

4. *Hof van Cassatie* [Kasācijas tiesa] (Beļģija) iesniegtais lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu dod Tiesai iespēju trešo reizi[7] interpretēt konvencijas 54. pantu, kurā ir noteikts *ne bis in idem* princips, kā arī analizēt tā piemērojamību laikā un precizēt jēdzienu "tas pats nodarījums".

II — Atbilstošās tiesību normas

A — *Kopienu tiesības*

5. Atbilstoši protokola preambulai Šengenas *acquis* normas tiecas pastiprināt Eiropas integrāciju un it īpaši ļaut Eiropas Savienībai ātrāk kļūt par telpu, kurā valda brīvība, drošība un tiesiskums.

5 — Pārējās dalibvalstis ir Dānijas Karaliste, Vācijas Federatīvā Republika, Grieķijas Republika, Spānijas Karaliste, Francijas Republika, Itālijas Republika, Luksemburgas Lielhercogiste, Nīderlandes Karaliste, Austrijas Republika, Portugāles Republika, Somijas Republika un Zviedrijas Karaliste. Lielbritānijas Apvienotā Karaliste un Ziemeļīrija, kā arī Īrija nav pilnībā pievienojušās šim kopējam projektam un ir izteikušas vēlmi pievienoties daļēji (Padomes 2000. gada 29. maija Lēmums Nr. 2000/365/EK (OV L 131, 43. lpp.) un Padomes 2002. gada 28. februāra Lēmums Nr. 2002/192/EK (OV L 64, 20. lpp.) attiecīgi par šo divu dalibvalstu lūgumiem pievienoties dažām Šengenas *acquis* normām). Dānijas Karaliste pievienojās īpašā statusā, kas tai ļauj nepiemērot šajā jomā pieņemtos lēmumus. Šengenas *acquis* tiesību akti ir saistoši desmit jaunajām dalibvalstīm no pievienošanās dienas [Eiropas] Savienībai, lai arī lielas daļas tiesību aktu piemērošana ir atkarīga no Eiropas Savienības Padomes (3. pants Aktā par Čehijas Republikas, Igaunijas Republikas, Kipras Republikas, Latvijas Republikas, Lietuvas Republikas, Ungārijas Republikas, Maltas Republikas, Polijas Republikas, Slovēnijas Republikas un Slovākijas Republikas pievienošanās nosacījumiem un pielāgojumiem līgumos, kas ir Eiropas Savienības pamatā (OV 2003, L 236, 33. lpp.).

6 — 1996. gada 19. decembrī trīspadsmit [Eiropas] Savienības dalibvalstis, tātad Šengenas nolīgumu parakstījušās un iepriekš minētās ziemeļvalstis Luksemburgā parakstīja *ad hoc* nolīgumu, kam sekoja 1999. gada 18. maijā noslēgtais nolīgums starp Eiropas Savienības Padomi un Islandes Republiku un Norvēģijas Karalisti par šo valstu asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā — noslēguma Akts (OV 1999, L 176, 36. lpp.). Saskaņā ar šī pēdējā nolīguma 15. panta 4. punktu Padome bija pilnvarota noteikt brīdi, kad stājas spēkā minētais nolīgums jaunajām Līgumslēdzējām pusēm, Padome šo uzdevumu izpildīja ar 2000. gada 1. decembra lēmumu Nr. 2000/777/EK par Šengenas *acquis* piemērošanu Dānijā, Somijā un Zviedrijā, kā arī Islandē un Norvēģijā — Deklarācijas (OV L 309, 24. lpp.), vispārējā kārtībā norādot 2001. gada 25. martu (1. pants).

7 — Pirmajos divos spriedumos Tiesa izskatīja, kā dalibvalstīs tiek īstenots *jus puniendi* un paziņoja, ka *ne bis in idem* princips ir piemērojams arī tad, ja krimināllieta ir izbeigta pēc tam, kad apsūdzētais ir izpildījis tam uzliktos prokuratūras pienākumus (2003. gada 11. februāra spriedums apvienotajās lietās C-187/01 un C-385/01 *Gözütok* un *Brügge*, *Recueil*, I-1345. lpp., lietās, kurās es sniedzu secinājumus 2002. gada 19. septembrī). Turpretim šis princips nav piemērojams, ja lieta tiek izbeigta, neizskatot lietu pēc būtības, pēc tam, kad prokuratūra ir nolēmusi neveikt kriminālvajāšanu tikai tādēļ, ka pret to pašu apsūdzēto un par tām pašām darbībām ir uzsākta kriminālvajāšana citā dalibvalstī (2005. gada 10. marta spriedums lietā C-469/03 *Miraglia*, Krājums, I-2009. lpp.).

6. Piemērojot protokola 2. panta 1. punkta otro daļu, Padome 1999. gada 20. maijā pieņēma Lēmumu Nr. 1999/435/EK un Lēmumu Nr. 1999/436/EK par Šengenas *acquis* definīciju, lai atbilstīgi Eiropas Kopienas dibināšanas līguma un Līguma par Eiropas Savienību attiecīgajiem noteikumiem noteiktu tiesisko bāzi visām normām un lēmumiem, kas veido Šengenas *acquis* [8].

7. No 2. panta un A pielikuma Lēmumā Nr. 1999/436/EK izriet, ka konvencijas 54.–58. panta juridisko pamatu noteic LES 34. un 31. pants, kuri ir iekļauti Līguma par Eiropas Savienību VI sadaļā "Noteikumi par sadarbību iekšlietu un tieslietu jomā".

8. Minētie konvencijas panti veido 3. nodaļu ar nosaukumu "*Non bis in idem* principa piemērošana" un ir iekļauti III sadaļā ("Policija un drošība").

9. 54. pants ir izteikts šādi:

"Personu, kura ar galīgu tiesas spriedumu notiesāta vienā Līgumslēdzējā Pusē, nedrīkst par to pašu nodarījumu notiesāt cita Līgumslēdzēja Puse, ar noteikumu, ka notiesāšanas gadījumā sods jau ir izciests, to izcieš vai to vairs nevar izpildīt atbilstīgi tās Līgumslēdzējas Puses likumiem, kas spriedumu pieņēmusi."

10. Tās pašas III sadaļas 6. nodaļā "Narkotiskās vielas" iekļautā 71. panta juridiskais pamats ir iepriekš minētie LES 34. un 31. pants, kā arī 30. pants. Tā pirmie divi punkti ir izteikti šādi:

"1. Attiecībā uz tiešu vai netiešu narkotisku un jebkādu psihotropu vielu (tostarp Indijas kaņepju) tirdzniecību, kā arī šo ražojumu un vielu glabāšanu ar mērķi tās tirgot vai eksportēt Līgumslēdzējas Puses apņemas atbilstīgi Apvienoto Nāciju Organizācijas konvencijām noteikt pasākumus, kas vajadzīgi, lai novērstu un apkarotu nelikumīgu tirdzniecību ar narkotiskām un psihotropām vielām.

2. Neskarot 74., 75. un 76. panta noteikumus, Līgumslēdzējas Puses apņemas ar administratīviem un krimināltiesiskiem pasākumiem novērst un apkarot narkotisku un psihotropu vielu (tostarp Indijas kaņepju)

8 — OV L 176, attiecīgi 1. un 17. lpp.

nelikumīgu eksportu, kā arī šo ražojumu un vielu tirdzniecību, piegādi un glabāšanu [9].

giem nodarījumiem ir piespriežams atbilstošs sods, proti, cietumsods vai citāda veida sods ar brīvības atņemšanu.

[..]"

[..]

B — *Apvienoto Nāciju Organizācijas konvencijas*

2. Neskarot katras Līgumslēdzējas puses konstitucionālo tiesību normas, tās tiesību sistēmu un valsts tiesību normas,

11. Vienotās konvencijas par narkotiskajām vielām, kas parakstīta Ņujorkā 1961. gada 30. martā, 36. pantā ir paredzēts:

a) i) katra no 1. punktā uzskaitītajām darbībām tiks uzskatīta par atsevišķu noziedzīgu nodarījumu, ja tie ir izdarīti dažādās valstīs;

"1. a) Neskarot konstitucionālo tiesību normas, katra Līgumslēdzēja puse veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai šīs konvencijas noteikumiem neatbilstīga narkotisko vielu audzēšana un produkcija, ražošana, ieguve, sagatavošana, uzglabāšana, piedāvāšana, laišana apgrozībā, izplatīšana, pirkšana, pārdošana, piegāde, noteiktos gadījumos arī kurtāža, nosūtīšana, tranzīts, pārvadāšana, importēšana un eksportēšana vai jebkāda cita darbība, kas, pēc attiecīgās Puses domām, ir pretrunā ar šīs konvencijas noteikumiem, ir sodāmi noziedzīgi nodarījumi, ja tie veikti ar nodomu, un par smagiem noziedzī-

[..]

3. Šī panta normas neskar Līgumslēdzējas puses normas krimināls jurisdikcijas jomā.

4. Katras Līgumslēdzējas puses krimināltiesības var ierobežot šī panta normas jurisdikcijas jomā."

9 — Šīs normas atsaucas uz likumīgu tirdzniecību un nepieciešamām pārbaudēm.

12. 1971. gada Konvencijas par narkotiskajām vielām 22. panta redakcija ir gandrīz identiska 1961. gada konvencijas 36. panta redakcijai.

III — Pamata prāvas fakti un prejudiciālie jautājumi

13. 2000. gada 2. oktobrī *Bergens tingrett* [Bergenas (Norvēģija) Pirmās instances tiesa] piesprieda Beļģijas pilsonim van Esbrekam [*van Esbroeck*] piecu gadu cietumsodu par narkotisko vielu nelikumīgu ievešanu — noziedzīgu nodarījumu, kas izdarīts 1999. gada 1. jūnijā.

14. Izcietis daļu soda un atbrīvots nosacīti, van Esbreks atgriezās savā valstī, kur 2002. gada 27. novembrī viņš tika uzaicināts ierasties tiesā un viņam tika celta apsūdzība par to vielu, kuras viņš nākamajā dienā ieveda Norvēģijā, izvešanu 1999. gada 31. maijā. *Correctionele rechtbank van Antwerpen* [Antverpenes Krimināltiesa] ar 2003. gada 19. marta spriedumu viņam piesprieda viena gada cietumsodu, kuru apelācijas kārtībā apstiprināja *Hof van beroep te Antwerpen* [Antverpenes Apelācijas instances tiesa] ar 2004. gada 9. janvāra spriedumu.

15. Attiecīgā persona iesniedza kasācijas sūdzību, atsaucoties uz *ne bis in idem* principa, kas noteikts konvencijas 54. pantā, pārkāpumu.

16. Pirms lēmuma pieņemšanas *Hof van Cassatie* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai [konvencijas] 54. pants ir interpretējams tādējādi, ka to Beļģijas tiesa var piemērot personai, kura pēc 2001. gada 25. marta krimināltiesā ir saukta pie krimināltiesas par to pašu nodarījumu, par kuru sodu 2000. gada 2. oktobrī ir piespriedusi Norvēģijas krimināltiesa, ja sods vai cita veida pasākums ir izciests/paveikts, ņemot vērā, ka saskaņā ar 1999. gada 18. maija Nolīguma, ko noslēgusi Eiropas Savienības Padome, Islandes [Republika] un [Norvēģijas Karaliste] par šo valstu iesaistīšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un izstrādāšanā, 2.1. pantu [konvencijas] 54. pantu Norvēģija īsteno un piemēro tikai pēc 2001. gada 25. marta?

Tiktāl, ciktāl atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša:

2) Vai [konvencijas] 54. pants saistībā ar šīs pašas [konvencijas] 71. pantu tā rezultātā ir interpretējams tādējādi, ka sodāma to pašu narkotisko un visa veida psihotropo vielu,

ieskaitot Indijas kaņepju, glabāšana eksporta un importa nolūkā, par ko dažādās [konvenciju] noslēgušās vai Šengenas *acquis* īstenojošās un piemērojošās valstīs ir uzsākta kriminālprocesa tiesvedība, ir uzskatāma par eksportu vai importu un "vienu un to pašu nodarījumu" iepriekš minētā 54. panta izpratnē?"

IV — Tiesvedība Tiesā

17. Šajā tiesvedībā par prejudiciāla jautājuma uzdošanu rakstveida apsvērumus iesniedza prasītājs pamata prāvā, Čehijas, Nīderlandes, Austrijas, Polijas un Slovākijas valdības, kā arī Eiropas Kopienu Komisija. Van Esbreka pirmo divu minēto valdību un Komisijas pārstāvji piedalījās tiesas sēdē 2005. gada 22. septembrī, lai sniegtu savus mutvārdu apsvērumus.

V — Prejudiciālo jautājumu analīze

A — *Ne bis in idem principa raksturs un pamati*

18. Secinājumos, kurus es sniedzu iepriekš minētajās lietās *Gözütok* un *Brügge* (48. un turpmākie punkti), es norādīju, ka konvencijas 54. pantā neapšaubāmi ir izteikts princips, kas aizliedz, ka pret personu tiek uzsākta kriminālvajāšana un, iespējams, tā tiek sodīta atkārtoti par vienu un to pašu noziedzīgo nodarījumu, lai kriminālvajāšanu un sodu kumulācijas dēļ nepieļautu atkārtotu *jus puniendi* piemērošanu.

19. Tālāk es papildināju, ka šis princips ir pamatots ar diviem tiesību sistēmas pīlāriem, proti, tiesisko drošību un taisnīgumu. Noziedzīga nodarījuma izdarītājam jāzina, ka, izciešot sodu, viņš ir izpircis savu vainu un viņam nav jābaidās no jauna soda. Tiklīdz viņš ir atbrīvots, viņam jābūt drošam, ka netiks uzsākts jauns process, lai viņu atkārtoti tiesātu.

20. Turklāt nedrīkst aizmirst, ka ikvienam sodam ir divi mērķi — sodīt un atturēt. Sodīt par noziedzīgu nodarījumu un atturēt attiecīgā nodarījuma izdarītājus, kā arī citus iespējamos noziedzīgu nodarījumu izdarītājus no tiesiski sodāmas rīcības. Tātad sodam jābūt samērīgam ar šiem mērķiem, saglabājot līdzsvaru starp attiecīga noziedzīga nodarījuma sodīšanu un brīdinājumu citiem. Tādējādi taisnīguma princips, kura pamatā ir samērīgums, aizliedz sodu kumulāciju.

21. Tātad ar *ne bis in idem* principu noteiktajam aizliegumam ir divi pamati. Pirmkārt, šis princips, kas dažās valstīs, kuras ir pievienojušās Šengenas *acquis*, ir ierindots konstitucionālo normu kategorijā [10], jāuztver kā pilsoņu tiesiskās aizsardzības pret *jus puniendi* izpausme, kas izriet no tiesībām, kas ir piešķirtas ar likumu, un tiesībām uz taisnīgu tiesu [11]. Otrkārt, tas atbilst tiesību sistēmas, kur likumība pamatota ar *res judicata*, struktūras prasībām [12].

B — *Ne bis in idem principa mērķis Šengenas [acquis] ietvaros*

23. Iepriekš minētā norma [13], kas *ne bis in idem* principam piešķir starptautisku spēkā esamību, ietver noteikumu, kurš kalpo kopējas telpas, kurā valda brīvība, drošība un tiesiskums, radīšanai, kas ir Eiropas integrācijas mērķis.

24. Robežkontroles pakāpeniska atcelšana ir nepieciešams posms, lai radītu šo kopējo telpu, pat ja no tā, ka tiek likvidēti administratīvi šķēršļi, priekšrocības gūst visi un it īpaši tie, kas kontroles samazināšanu izmanto, lai izvērstu savas nelikumīgās darbības.

22. Atbildot uz *Hof van Cassatie* jautājumiem, pamatā jābūt šai divējādībai, kā arī konvencijas 54. pantā izvirzītajam mērķim.

25. Tāpat ir jāpastiprina sadarbība — it īpaši sabiedriskās kārtības un drošības jomā — starp valstīm, kas šādi kļūst par dalībniecēm cīņā pret noziedzību Eiropas sabiedrībā kopumā un tāpēc sadarbojas kārtības uzturēšanā. Tomēr lielāka stingrība kriminālvajāšanā nedrīkst apdraudēt pilsoņiem pie-

10 — Kā indivīda tiesības tās ir nostiprinātas vairākos starptautiskos līgumos: 1966. gada 16. decembra Starptautiskajā paktā par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām (14. panta 7. punkts) vai 1950. gada 4. novembrī Romā parakstītās Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 7. protokolā (4. pants). Tomēr šajos tiesību aktos šis princips tiek pasludināts iekšējo tiesību sistēmās, nodrošinot tā ievērošanu vienas valsts teritorijā. Apvienoto Nāciju Organizācijas Cilvēktiesību komiteja paziņoja, ka minētā pakta 14. panta 7. punkts nav piemērojams *res judicata* lēmumiem, kas pieņemti ārvalstīs (1987. gada 2. novembra Lēmums Nr. *CCPR/C/31/D/204/1986*).

11 — Varētu pat apgalvot, ka no *ne bis in idem* principa izrietošais aizliegums aizsargā cilvēka cieņu pret nehumānu un degradējošu attieksmi, jo tieši tādu vērtējumu ir pelnījusi prakse atkārtoti uzsākt kriminālvajāšanu par vienu un to pašu noziedzīgo nodarījumu.

12 — Šos aspektus ir uzsvēris Vervaele, J. A. E. "El principio ne bis in idem en Europa. El Tribunal de Justicia y los derechos fundamentales en el espacio judicial europeo". No: *Revista General de Derecho Europeo*, Nr. 5, 2004. gada oktobris (www.iustel.com).

13 — Pārņemta no 1987. gada 25. maija Briseles Konvencijas par *ne bis in idem* principa piemērošanu iepriekšējā regulējuma, tiesību akta, kam nebija panākumu, bet, kā to norādīja Blanco Cordero, I. "El principio ne bis in idem en la Unión Europea", *Diario La Ley*, Nr. 6285, 2005. gada 30. jūnijs, tas kalpoja par iedvesmas avotu konvencijas 54.–58. pantam.

šķirtās neatņemamās tiesības tiesiskā un demokrātiskā sabiedrībā.

26. Tieši šo mērķi tiecas īstenot konvencijas 54. pants, kas atbilstoši iepriekš minētajam spriedumam apvienotajās lietās *Gözütok* un *Brügge*, kā arī lietā *Miraglia* nodrošina personu brīvu pārvietošanos Savienībā (attiecīgi 38. un 32. punkts) — mērķi, kurš noteikts LES 2. panta pirmās daļas ceturtajā ievilkumā.

C — *Konvencijas 54. panta piemērošana laikā (pirmais prejudiciālais jautājums)*

27. Šengenas *acquis* Beļģijā piemēro kopš 1999. gada 1. maija un Norvēģijā — kopš 2001. gada 25. marta. Noziedzīgais nodarījums, par kuru van Esbrekam celta apsūdzība, tika izdarīts 1999. gada 31. maijā un 1. jūnijā. Attiecīgā persona ir sodīta Norvēģijā 2000. gada 2. oktobrī par aizliegtu vielu nelikumīgu ievešanu un Beļģijā 2003. gada 19. martā par šo pašu preču nelikumīgu izvešanu.

28. Ievērojot šo hronoloģiju, iesniedzējtiesa jautā, vai konvencijas 54. pantā noteiktais divkārša soda aizliegums, kas nebija spēkā Norvēģijā, kad tika pasludināts pirmais spriedums, var aizkavēt vēlāka soda piemērošanu Beļģijā.

29. Jāatzīst, ka Šengenas *acquis* nav nevienas speciālas normas attiecībā uz konvencijas 54. panta stāšanos spēkā vai tā darbību laikā.

30. Atbilde uz iesniedzējtiesas uzdoto jautājumu, kurai piekrīt visi prejudiciālā nolēmuma tiesvedības dalībnieki, izņemot Slovākijas valdību, pilnībā izriet no *ne bis in idem* principa rakstura un pamatiem.

31. Tās ir subjektīvas materiālās tiesības, kas paredz, ka ne pret vienu nevar atkārtoti uzsākt kriminālvajāšanu un viņu sodīt pēc tam, kad viņš ir izcietis sodu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu: šīs tiesības ir pilnībā īstenojamas, apstiprinoties minētajiem apstākļiem, un šajā brīdī no šīm tiesībām neizbēgami izriet publiskās varas pienākums atturēties no jebkādiem represīviem pasākumiem. Šis princips ir piemērojams tikai tad, ja attiecībā uz apsūdzēto iepriekš ir stājies spēkā galīgs spriedums.

32. Beļģijas tiesa uzsāka kriminālvajāšanu pret van Esbreku un viņu sodīja, neskatoties uz notiesājoša ārvalsts sprieduma esamību, lai gan konvencijas 54. pants saistīja abas

valstis. Šādos apstākļos ierosinu Tiesai norādīt *Hofvan Cassatie*, ka šī norma ir piemērojama pamata prāvas apstākļos.

33. Secinājumu, kurus es sniedzu apvienotajās lietās *Gözütok* un *Brügge*, 14. punktā es norādīju, ka divkārša soda aizliegums nav procesuālo tiesību norma, bet tieši pretēji — pilsoņu pamattiesības tādā tiesību sistēmā, kāda ir [Eiropas] Savienības dalībvalstīs, kuras pamatā ir atzīt indivīda tiesības un brīvības iepretī publiskās varas [subjekta] darbībām [14]. Šajā sakarā, pat uzskatot, ka saskaņā ar iepriekš minēto principu atbilstošās tiesību normas otrajā lietā ir tās normas, kas bija piemērojamas pirmās lietas laikā, proti, normas, kas bija spēkā noziedzīga nodarījuma izdarīšanas brīdī, saskaņā ar sodu politikas pamatprincipu, kas ir vispāratzīts iepriekš norādītajā tiesību sistēmā, ir jāpiemēro pašreizējās tiesību normas ar atpakaļejošu spēku, jo tās ir labvēlīgākas apsūdzētajam.

14 — Queralt Jiménez, A. *La incidencia en la jurisprudencia constitucional de la autoridad interpretativa de las sentencias del Tribunal Europeo de Derechos Humanos. Especial referencia al caso español* (tēze doktora disertācijā, kas tiek izstrādāta) norāda, ka Spānijas Konstitucionālās tiesas [*Tribunal Constitucional espagnol*] 2003. gada 16. janvāra sprieduma Nr. 2/2003 (*BOE* Nr. 219, 2003) analīze ļauj apgalvot, ka aizliegumam, kas izriet no *ne bis in idem* principa, ir divi aspekti: pirmais — materiālais, attiecas uz aizliegumu atkārtoti vai papildus sodīt personu par vienu noziedzīgu nodarījumu neatkarīgi no tā, vai sodi ir uzlikti vienā tiesību sistēmā vai sevišķa procesa ietvaros; otrais aspekts — procesuālais, aizliedz atkārtoti uzsākt prāvu par faktiem, attiecībā uz kuriem ir taisīts galīgs notiesājošs vai attaisnojošs spriedums, tādējādi aizsargājot *res judicata* saistībā ar tiesu lēmumiem. Kā neatkarīgas tiesības viņš papildus norāda atkārtotas krimināl vajāšanas aizliegumu, kas pieder tiesību uz lietas taisnīgu izskatīšanu sfērai, bet netieši ietekmē *ne bis in idem* principu.

34. Ja konvencijas 54. pantu apskata no procesuālo [tiesību] skatupunkta, risinājums ir identisks, jo, izņemot tieši pretēju normu, šādas tiesību normas regulē procesu, kurš uzsākts pēc to stāšanās spēkā, un pamata prāva Beļģijā aizsākās pēc tam, kad minēto normu sāka piemērot šajā valstī un Norvēģijā.

D — *Jēdziena "idem" definīcija (otrais prejudiciālais jautājums)*

1) Daži ievada precizējumi

35. Iesniedzējtiesa lūdz izskaidrot konvencijas 54. pantā izmantotā jēdziena "tas pats nodarījums" nozīmi.

36. Lēmuma, kuru var pieņemt tikai tas tiesnesis, kurš tieši pārzina faktiskos apstākļus, par kuriem viņš sniedz savu vērtējumu, netraucējot iespējamai atkārtotai izskatīšanai otrās instances [tiesā], pamatā ir uzdevums noteikt, vai fakti, kuru dēļ ir uzsākts kriminālprocess, ir identiski iepriekšējās lietas faktiem.

37. Līdz ar to Tiesa to nevar neņemt vērā. Tiesas uzdevums ir noteikt interpretācijas kritērijus, kas, ievērojot tiesību normas pamatus un mērķi, norāda piemērotāko virzienu, lai panāktu tiesību normas vienveidīgu piemērošanu visā Savienības teritorijā.

38. Šajā analīzes stadijā atzīstu, ka *Hof van Cassatie* otrā jautājuma virspusēja interpretācija mani rosināja definēt nenoteikta tiesību jēdziena "tas pats nodarījums" robežas, lai no Kopienu tiesībām izdalītu atsevišķas tiesību normas, ar kuru palīdzību var noteikt vispārējus kritērijus, kas spēj atrisināt gadījumus, kas, iespējams, var parādīties nākotnē.

39. Tas bija ne vien ambiciozs uzdevums, bet izrādījās neiespējami to veikt, jo sodu politikas nejaušā rakstura un kriminālprocesa īpatnību dēļ ir sarežģīti radīt universālas konstrukcijas, un tādējādi pieeja, kas ir piemērota vieniem noziedzīgiem nodarījumiem vai līdzdalības formām, var būt neadekvāta citiem [15].

40. Saprātīgāk, šķiet, izvēlēties vidusceļu un, pārlieku neiedziļinoties pamata prāvas faktos, novērtēt lietas īpašos apstākļus un palīdzēt valsts tiesai, norādot uz tām tiesību normām, ar kuru palīdzību var atrisināt minēto prāvu atbilstoši normas, kuras interpretācija ir lūgta šajā prejudiciālā nolēmuma tiesvedībā, garam.

2) Minētā jēdziena strikti ar faktiem saistītā nozīme

41. Šī eklektiskā pieeja ir *Hof van Cassatie* jautājuma pamatā, ar kuru tā vēlas noskaidrot, vai atbilstoši konvencijas 54. pantam narkotisko vai psihotropo vielu nelikumīga izvešana un ievešana starp divām šīs konvencijas dalībvalstīm var tikt kvalificēta kā tas pats nodarījums, vai tieši pretēji — katrai valstij pret to ir jāvēršas kā pret atsevišķiem [noziedzīgiem] nodarījumiem.

42. Šī jautājuma nozīmība ir acīmredzama ne tik ļoti sarežģītā tiesību jautājuma dēļ, cik tādēļ, ka šādai noziedzības formai ir raksturīga analoģisku darbību bieža atkārtošana.

15 — Dannecker, G. "La garantía del principio ne bis in idem en Europa", *Dogmática y ley penal. Libro homenaje a Enrique Bacigalupo*, 1. sējums, Madride, 2004, 157.–176. lpp., norāda uz šī principa apšaubāmību, kad to konfrontē ar gadījumiem, kas ir saistīti ar sadarbību starp noziedzīgiem grupējumiem vai dažiem ilgstošiem noziedzīgiem nodarījumiem, piemēram, nelikumīgu ieroču glabāšanu (168. lpp.).

Doktrīnā ir vēstīts par šādām problēmām [16] un ir apstiprinājusies to reāla esamība [17].

43. Līdz ar to ir jādefinē jēdziens, kuru veido principa *ne bis in idem* otrais elements. Lai to izdarītu, tas jāapsver no trīs skatupunktiem: saistībā ar faktiem, izslēdzot citus apsvērumus, priekšplānā izvirzot juridisko kvalifikāciju un uzsverot intereses, kuras tiek aizsargātas ar šo juridisko kvalifikāciju.

44. Lingvistiska pieeja apstiprina pirmo risinājumu. Konvencijas spāņu valodas versija, kurā ir jēdziens "*por los mismos hechos*", neatstāj vietu šaubām. Teksti franču, vācu, angļu, itāļu un nīderlandiešu valodās (attiecīgi "*pour les mêmes faits*", "*wegen derselben Tat*", "*for the same acts*", "*per i medesimi fatti*" un "*wegens dezelfde feiten*") ne tik nerada domstarpības, jo tie visi atsaucas uz *idem factum*, t.i., sodāmās darbības notikumu kopumu kā fenomenu, kas tiesai jānovērtē, lai no tā izdarītu secinājumus par atbilstošām tiesiskām sekām.

45. Šis viedoklis apstiprinās, ja pārbauda šīs pilsoņiem piešķirtās pamattiesības pamatu un nozīmi: brīva pārvietošanās Šengenas telpā izvirza prasību, ka darbības izdarītājs zina, ka vienreiz sodīts un izcietis sodu vai vajadzības gadījumā pilnībā attaisnots kādā dalībvalstī, viņš var pārvietoties šajā telpā, nebaidoties, ka citā dalībvalstī pret viņu uzsāks kriminālvajāšanu tā iemesla dēļ, ka viņa izdarītā darbība ir atsevišķs noziedzīgs nodarījums šīs valsts tiesību sistēmā. Atzīstot šo pēdējo pieeju, LES 2. panta pirmās daļas ceturtajā ievilkumā izvirzītais mērķis paliktu teorētisks un tas novestu pie tikpat daudz šķēršļiem šādai brīvībai iekšējā telpā, cik sodu sistēmās, kam, neskatoties uz saskaņošanas darbu, kas izriet no Padomes pamatlēmumiem, ir raksturīga spēcīga valstu ietekme.

46. Šo pašu iemeslu dēļ ir jānoraida arī aizsargājamo juridisko interešu kritērijs, jo tas ir tik ļoti saistīts ar iekšējās sodu politikas tiesisko izvēli, ka ļautu vairākkārt vērsties

16 — Vervaele, J. A. E., *op. cit.*, norādīja, ka pēc sprieduma apvienotajās lietās *Gözütok* un *Brügge* tādi daži svarīgi jautājumi kā jēdziena "tas pats nodarījums" noskaidrošana paliek neatrisināti. Van den Wyngaert, C. un Stessens, G. "The International Non Bis in Idem Principle: Resolving some of the unanswered Questions", *International and Comparative Law Quarterly*, 48. sējums, 1999. gada oktobris, 789. lpp., izvirza jautājumu, vai narkotiku nelikumīgas pārvadāšanas starp divām valstīm gadījumā izdarītājs izdara divus noziedzīgus nodarījumus: vienu — izvešanu un otru saistībā ar ievešanu. Dannecker, G., *op. cit.*, 167. un 168. lpp. izmanto šo pašu piemēru.

17 — Lietā C-493/03 *Hiebeler* Bordo [*Bordeaux*] Apelācijas instances tiesa saistībā ar aizliegumu, kas izriet no *ne bis in idem* principa, vēlējās noskaidrot, vai noteikta daudzuma psihotropo vielu pārrobežu pārvadāšana nozīmē, ka tie ir dažādi nodarījumi, kas ir sodāmi attiecīgajās dalibvalstis. Tiesa lēmumu nepieņēma; 2004. gada 30. martā tika izdots rīkojums par prejudiciālā nolēmuma tiesvedības izbeigšanu prasības priekšmeta zuduma dēļ pamata prāvā. Tajā pašā laikā *Rechtbank 's-Hertogenbosch* (Brābantes [*Brabant*] Sertohenbosas Pilsētas tiesa) (lieta C-150/05 *Van Straaten*) un *Hof van beroep te Antwerpen* (lieta C-272/05 *Bouwens*) vērsās Tiesā nelikumīgas starptautiskas narkotiku tirdzniecības dēļ. Abi lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu tiek izskatīti.

pret vienu un to pašu darbību, tādējādi neievērojot konvencijas 54. panta mērķi.

47. Ja izvērtēšanas elementi ir nodarījumi vai ar aizliegumu aizsargātās intereses, *ne bis in idem* princips nav piemērojams starptautiskā sistēmā [18].

48. Šis apstāklis, iespējams, izskaidro, ka atšķirībā no Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām, kurā ir aizliegta atkārtota kriminālvajāšana par vienu un to pašu "noziegumu" (14. panta 7. daļa), un Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 7. protokola, kas ar tādu pašu mērķi skar "noziegumu" (4. pants) [19] — diviem tiesību aktiem, kas ir saistīti ar mūsu izskatītā principa būtību — citi nolīgumi, kas attiecas uz šī principa starptautisko nozīmi, to apskata tikai saistībā ar faktiem [20]. Grieķijas Republikas iniciatīva saistībā ar Padomes pamatlēmuma pieņemšanu par *ne bis in idem* principa piemērošanu [21] ietver to pašu kritēriju; termins "*idem*" ir definēts kā "otrs notiesājošs akts, kas izriet no tiem pašiem apstākļiem vai pēc būtības līdzīgiem apstākļiem neatkarīgi no to juridiskās kvalifikācijas" (1. panta e) apakšpunkts).

49. Turklāt šajā lietā jākonstatē, ka Beļģijas Iekšlietu ministrija un Tieslietu ministrija 1998. gada 10. decembrī publicēja apkārtrakstu [22], precizējot, ka konvencijas 54. panta izpratnē ir prasīta nevis vienāda juridiskā

18 — Šādi izsakās Dannecker, G., *op. cit.*, 175. lpp.

19 — Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūra šajā jautājumā šķiet pretrunīga. 1995. gada 23. oktobra spriedumā lietā *Gradinger*, sērija A Nr. 328-C, šī tiesa priekšroku deva identisku faktu kritērijam neatkarīgi no to juridiskās kvalifikācijas, bet 1998. gada 30. jūlija spriedumā lietā *Oliveira* pret Šveici, *Recueil des arrêts et décisions* 1998-V, tā lēma par labu otram risinājumam. Varētu domāt, ka ar 2001. gada 29. maija spriedumu lietā *Franz Fischer* pret Austriju (prasības pieteikums Nr. 37950/97) judikatūra tiktu saskaņota, pamatojot to ar faktu [kritēriju], taču 2002. gada 2. jūlijā spriedumā lietā 33402/96 *Göktan* pret Franciju, *Recueil des arrêts et décisions* 2002-V, šī pati tiesa atkārtoti izmantoja juridiskās kvalifikācijas kritēriju.

20 — Bijušās Dienvidslāvijas un Ruandas Starptautiskās krimināltiesas statūtos ir norāde uz "faktiem, kas ir smagi starptautisko cilvēktiesību pārkāpumi" (attiecīgi 10. panta 1. punkts un 9. panta 1. punkts). Konvencijā, kas izstrādāta uz Līguma par Eiropas Savienību K.3 panta pamata par Eiropas Kopienu finanšu interešu aizsardzību (OV 1995, C 316, 49. lpp.), un konvencijā, kas izstrādāta uz Līguma par Eiropas Savienību K.3 panta 2. punkta c) apakšpunkta pamata par Eiropas Kopienu ierēdņu vai Eiropas Savienības dalībvalstu ierēdņu korumpētības apkarošanu (OV 1997, C 195, 2. lpp.), ir iekļauts termins "tas pats nodarījums" (attiecīgi 7. panta 1. punkts un 10. panta 1. punkts). Tomēr Eiropas Savienības Pamattiesību hartā (OV 2000, C 364, 1. lpp.) ir pieņemts vienādas kvalifikācijas kritērijs ("Nevienu nav atļauts atkārtoti tiesāt vai sodīt krimināllietā par noziedzīgu nodarījumu, par kuru viņš vai viņa saskaņā ar likumu Eiropas Savienībā jau ir ticis attaisnots vai notiesāts ar galīgu spriedumu") (50. pants), norma, kas ir pārņemta Līgumā par Eiropas Konstitūciju (II-110. pants) (OV 2004, C 310, 1. lpp.).

21 — OV 2003, C 100, 24. lpp.

22 — Starpministriju apkārtraksts par Šengenas Konvencijas ieteksmi uz robežkontroles jomu un sadarbību policijas un drošības jomā (1999. gada 29. janvāra *Belgisch Staatsblad*, Nr. 20, 2714. lpp.).

kvalifikācija, bet tikai vienādi fakti [23]. Beļģijas pirmās instances tiesa ir piemērojusi šo tiesību normu [24].

31. maijā un 1. jūnijā. Šī darbība vienā un otrā valstī atbilst dažādai juridiskai kvalifikācijai: attiecībā uz Beļģiju tā ir aizliegtu vielu izvešana, bet Norvēģijas gadījumā — šo pašu preču ievešana. Ja jēdziena "*idem*" nozīme ir stingri saistāma ar faktiem, tad van Esbrekam ir piemērojams konvencijas 54. pants, savukārt, ja tam piešķir juridisku nozīmi, ir iespējams divkāršs sods.

3) Konkrētais gadījums pamata prāvā

50. Iepriekšējie apsvērumi iegūst papildu spēku, tos attiecinot uz mūsu izskatāmās lietas apstākļiem.

51. Neapšaubāmi, ka no materiālo [tiesību] viedokļa fakts, par kuru van Esbreks ir notiesāts Norvēģijā, ir tas pats, par kuru viņš ir saukts pie atbildības Beļģijā, proti, noteikta narkotiku daudzuma nelikumīga pārvadāšana no vienas valsts uz otru 1999. gada

52. Pēdējā iespēja šķiet kritizējama trīs iemeslu dēļ. Vispirms tā noved pie ierobežojoša risinājuma, kas ir nesaderīgs ar ekspansiju, kas raksturīga indivīda pamattiesībām, kuras aizsargā cilvēka cieņu. Otrkārt, tā tieši aizliedz konvencijas 54. pantā izvirzīto mērķi nodrošināt brīvu personu kustību, atstājot virs notiesātā, kurš izcietis sodu, galvas karājamies Damokla zobenu — atkārtotu sodu gadījumā, ja viņš šķērso valsts, kurā ir izcietis sodu, robežas. Visbeidzot, ir ironiski runāt par ievešanu un izvešanu teritorijā, ko regulē tiesību sistēma, kas pēc sava rakstura tieši tiecas atcelt robežas kā personām, tā precēm [25].

23 — IX Starptautiskā Krimināltiesību kongresa secinājumos, kas apstiprināti Hāgā 1964. gada 29. augustā, jēdzienam *idem* tika piedāvāta pieeja stingri saistībā ar faktiem (tekstu var apskatīt *Zeitschrift für Strafrechtswissenschaften*, 1965, 184.–193. lpp., it īpaši 189. un 190. lpp.). Nīderlandes un Francijas Augstākās tiesas pievienojas šim viedoklim (1994. gada 13. decembra spriedums lietā *Hoge Raad der Nederlanden* (*Ars Aequi*, 1995, 720. lpp.) un 1983. gada 13. decembra Kasācijas tiesas spriedumā (*Bulletin* Nr. 340), kurus min Weyembergh, A. "Le principe ne bis in idem: pierre d'achoppement de l'espace pénal européen?", *Cahiers de droit européen*, 2004, Nr. 3 un Nr. 4, 349. lpp.).

24 — Eupēnas [*Eupen*] Krimināltiesa 1995. gada 3. aprīļa spriedumā (publicēts *Revue de droit pénal et de criminologie*, 1996. gada novembris, 1159. lpp.) nolēma, ka, ja arī personas veiktās darbības Beļģijā un Vācijā veidotu divus noziedzīgus nodarījumus saskaņā ar Ņujorkas 1961. gada 30. marta Vienotās konvencijas par narkotiskajām vielām 36. pantu, kriminālprocess Beļģijas jurisdikcijā par izdarīto noziedzīgo nodarījumu Beļģijas teritorijā nav jāuzsāk, jo to veido vienas un tās pašas sodāmās darbības, par kurām to izdarītājs ir jau tiesāts Vācijā. Brammertz, S. "Trafic de stupéfiants et valeur internationale des jugements répressifs à la lumière de Schengen", iepriekš minētais izdevuma numurs, 1063.–1081. lpp., ņem vērā Beļģijas judikatūru pirms Šengenas *acquis* normu stāšanās spēkā pretstatā *ne bis in idem* principa starptautiskai piemērošanai.

25 — Brammertz, S., *op. cit.*, 1077. un 1078. lpp., uzskata, ka pēc Šengenas *acquis* normu stāšanās spēkā nav iespējams apgalvot, ka narkotiku nelikumīga tirdzniecība starp divām dalībvalstīm ietver atšķirīgus nodarījumus, kuriem var piemērot dubultu sodu, jo brīva personu kustība un brīva preču aprite paredz uzticēšanos, kas jāņem vērā, analizējot un vērtējot pārrobežu noziegumus. "Kādēļ pārvadāšanu starp Eupēnu un Lježu [*Liège*] uzskatīt par vienu sodāmu nodarījumu, bet tādu pašu pārvadāšanu starp Eupēnu un Āheni [*Aix-la-Chapelle*] sadalīt divos dažādos nodarījumos robežas dēļ, kas dabā reāli nepastāv?"

4) Konvencijas 71. pants

53. Saskaņā ar šo normu Līgumslēdzējas valstis apņemas noteikt pasākumus, kas vajadzīgi, lai apkarotu nelikumīgu narkotiku tirdzniecību atbilstīgi Apvienoto Nāciju Organizācijas konvencijām un it īpaši konvencijām par narkotiskām un psihotropām vielām, kas uzliek pienākumu sodāmas darbības uzskatīt par atsevišķiem noziedzīgiem nodarījumiem, ja tās ir izdarītas dažādās valstīs (attiecīgi 36. un 22. pants).

54. Pirmajā brīdī šķiet, ka augstāk minētās normas ir pretrunā ar iepriekš izklāstītajiem apsvērumiem, bet, uzmanīgi pārbaudot to saturu, jānorāda, ka tās ne tikai šos apsvērumus neapšauba, bet tos apstiprina.

55. [Konvencijas] 71. pantā ir noteikts, ka Līgumslēdzējām pusēm ir jānovērš un jāapkaro narkotiku tirdzniecība Šengenas telpā, un šajā sakarā ir atgādināti pienākumi, kas tām ir uzlikti saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas konvencijām šajā jomā. Šī norma ir vispārpiemērojama un attiecīgi īpaši neierobežo 54. panta piemērojamību.

56. Tiklīdz tas ir precizēts, minētās Apvienoto Nāciju Organizācijas konvencijas ir jāapskata vēsturiskā un normatīvā kontekstā, jo to 22. un 36. pants, saskaņā ar kuriem Līgumslēdzējām pusēm ir pienākums veikt pasākumus, lai apkarotu ar šo nelikumīgo tirdzniecību saistītas darbības, nenosaka beznosacījumu pienākumus un saglabā ierobežojumus, kas izriet no attiecīgām tiesību sistēmām. Konvencijas 54. pants ir valstu, kuras ir ratificējušas šo tiesību aktu, tiesību sistēmas neatņemama sastāvdaļa, tāpēc šie ierobežojumi neietekmē tās efektivitāti.

57. Tāpat jāpatur redzeslokā, ka minētās Apvienoto Nāciju Organizācijas konvencijas ir izstrādātas, lai pasaules mērogā cīnītos ar narkotiku, narkotisko un psihotropo vielu nelikumīgu tirdzniecību, ja nav pienācīgas atbildes reakcijas katrā valstī. Šī koncepcija atspoguļo minēto konvenciju 22. un 36. panta patieso nozīmi, proti, ja noziedzīgs nodarījums ir izdarīts vairākās dalībvalstīs, ir iespējams uzsākt kriminālvajāšanu un sodīt tā izdarītājus jebkurā no valstīm, lai, neskatoties uz iespējamu dažu valstu nolīguma noteikumu nepildīšanu, noziedzīgā nodarījuma izdarītāji nepaliktu nesodīti. Šādai pieejai nav nozīmes Šengenas telpā, kas — kā es to norādīju secinājumos, kurus sniedzu apvienotajās lietās *Gözütok* un *Brügge* (124. punkts) un Tiesa apstiprināja savā spriedumā šajās lietās (33. punkts) — ir balstīta uz dalībvalstu savstarpēju uzticību to krimināltiesību sistēmām [26].

26 — Velcamo pasākumu, lai īstenotu lēmumu krimināllietās savstarpēju atzīšanu, programmā (OV 2001, C 12, 10. lpp.) *ne bis in idem* princips ir minēts kā viena no atbilstošām normām šajā sakarā (12. lpp.). Komisijas ziņojums Padomei un Eiropas Parlamentam par tiesu lēmumu krimināltiesību jomā savstarpēju atzīšanu un savstarpējas uzticības starp dalībvalstīm pastiprināšanu norāda to pašu virzienu [*COM*(2005) 195, galīgā redakcija, 4. lpp.].

58. Rezumējot: ar iepriekš minētajiem pantiem tiek pausti centieni aizkavēt, ka reāla kriminālatbildība neiestājas par kādu rīcību, savukārt, ja vienreiz ir piemērots sods tādā tiesību sistēmā kā Šengenas tiesību sistēma, kurā ir atzīts *ne bis in idem* princips, atkārtota kriminālvajāšana nav iespējama. Tātad starp abām attiecīgajām tiesību aktu grupām pretrunu nav.

59. Tādējādi konvencijas 54. panta izpratnē, lasot to kopā ar tās 71. pantu, jebkādu vienu un to pašu narkotisko vai psihotropo vielu (tostarp Indijas kaņepju) izvešana un ievešana starp divām Līgumslēdzējām valstīm vai valstīm, kurās tiek īstenots un piemērots Šengenas *acquis*, ir "tas pats nodarījums" pirmās normas izpratnē neatkarīgi no šo darbību juridiskās kvalifikācijas attiecīgajās tiesību sistēmās.

VI — Secinājumi

60. Ievērojot iepriekš minētos apsvērumus, ierosinu Tiesai uz *Hof van Cassatie* uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem atbildēt šādi:

1) Konvencijas, ar ko īsteno Šengenas 1985. gada 14. jūnija Nolīgumu starp Beniluksa Ekonomikas savienības valstu valdībām, Vācijas Federatīvās Republikas valdību un Francijas Republikas valdību par pakāpenisku kontroles atcelšanu pie kopīgām robežām, 54. pants ir jāpiemēro *ratione temporis* attiecībā uz kriminālprocesu, kas uzsākts saistībā ar jau iztiesātu nodarījumu pēc minētās normas stāšanās spēkā, neatkarīgi no brīža, kad ir uzsākta pirmā kriminālvajāšana.

2) Jebkādu vienu un to pašu narkotisko vai psihotropo vielu (tostarp Indijas kaņepju) izvešana un ievešana starp divām Līgumslēdzējām valstīm vai valstīm, kurās tiek īstenots un piemērots Šengenas *acquis*, ir "tas pats nodarījums" minētās konvencijas 54. panta nozīmē, skatot to kopā ar tās 71. pantu, neatkarīgi no šo darbību juridiskās kvalifikācijas attiecīgajās tiesību sistēmās.